

Serviceeftersyn af Forårspakke 2.0

Langt hovedparten af den omfattende skattereform, der blev aftalt i forbindelse med Forårspakke 2.0, er nu trådt i kraft. Skatten på arbejde er sat ned, og det er til gengæld blevet dyrere at forbruge og producere varer, som er til skade for miljø, klima og sundhed.

Skattereformen er fuldt finansieret uden medregning af dynamiske virkninger. På kort sigt styrker reformen de disponible realindkomster, mens de offentlige finanser forbedres fra 2013 og frem.

Dertil kommer, at reformen styrker arbejdsudbuddet mv. Det øger vækstmulighederne i dansk økonomi, og giver en markant styrkelse af den offentlige økonomi på sigt. Reformen øger det finanspolitiske råderum med omkring 5½ mia. kr. (varig virkning).

Regeringen og Dansk Folkeparti har i april indgået aftale om Grøn Vækst 2.0, hvori indgår en fuldt finansieret nedsættelse af landbrugets jordskatter med 500 mio. kr. Finansieringen sker dels ved øgede afgifter på bekæmpelsesmidler (provenu fra pesticidafgift og grøn kvælstofregulering), dels fremrykning af den stigning i lønsumsafgiften på finansielle virksomheder, som indgår i Forårspakke 2.0, så den træder i kraft i 2011 i stedet for 2013.

Desuden har parterne indgået aftale om den midlertidige udligningsskat på store pensionsudbetalinger. Udligningsskatten vil træde i kraft fra indkomståret 2011. Både aftalen om udligningsskatten og Grøn Vækst 2.0 medvirker til at styrke de offentlige finanser på kort sigt.

Regeringen og Dansk Folkeparti har gennemført et serviceeftersyn af Forårspakke 2.0, som har vist, at enkelte elementer af skattereformen er mere vanskelige at gennemføre end først antaget. Det gælder den nye grønne kørselsafgift på lastbiler og den nye afgift på mættet fedt.

Det er afgørende, at finansieringen af reformen er på plads også på kort sigt. Aftaleparterne har derfor besluttet at introducere nye finansieringselementer, som styrker de offentlige finanser i årene frem mod 2013 i forhold til den oprindelige aftale.

De nye initiativer tilskynder til at mindske forbruget af usunde varer - f.eks. mættet fedt, cigaretter samt alkoholsodavand.

Samtidig er regeringen og Dansk Folkeparti enige om, at den forhøjelse af energiafgifterne, som er planlagt i 2013, skal sættes væsentligt ned af hensyn til konkurrenceevnen og beskæftigelsen. Konkret reduceres afgiftsforhøjelsen med ca. 2/3, men til gengæld vil afgiftsforhøjelsen blive indfaset gradvist fra 2012. Det betyder, at energiafgifterne på erhvervslivet lempes med ca. 1 mia. kr. fra 2013 og frem i forhold til nugældende, men ikke ikrafttrådt lovgivning (ved et uændret energiforbrug).

Forslagene betyder samlet set, at finansieringen af reformen i årene fra 2010-2013 styrkes med ca. 165 mio. kr., jf. tabellen. Serviceeftersynet skønnes at indebære et varigt merprovenu på 190 mio. kr., som er en konsekvens af at grundlaget for energiafgifterne ventes at falde over tid. Det er en skattemæssig reserve, der kommer ind gradvist over årene under forudsætning af, at energiforbruget falder på linje med det forudsatte på længere sigt, og som derfor i lyset af den aktuelle økonomiske situation ikke disponeres nu og her. Derfor vil den udmøntning, der skal ske ifølge skattestoppet, blive gennemført på et senere tidspunkt.

Oversigt over provenuer vedr. "serviceeftersynet", mio. kr.							
	2010	2011	2012	2013	2010 -13 i alt	Varig virk- ning	
1. Forudsat provenu fra uafklarede finansieringselementer	600	1.800	1.800	1.700	5.900	1.500	
2. Ny profil for kørselsafgift for lastbiler ¹	-	0	300	600	900	500	
3. Ny profil for afgift på mættet fedt ²	-	600	1.100	1.100	2.800	1.000	
4. Reserve fra Aftale om udligningsskat	-160	155	190	200	385	45	
5. Reserve fra Aftale om Grøn vækst 2.0	-	75	150	-	225	5	
6. Forventet bidrag herfra (2+3+4+5)	-160	830	1.740	1.900	4.310	1.550	
7. Finansieringsmanko (6-1)	-760	-970	-60	200	-	50	
8. Øgede afgifter på tobak	100	200	200	200	700	200	
9. Omlægning af afgift på mættet fedt	-	250	500	500	1.250	430	
10. Afgiftsforhøjelser på cider og alkoholsodavand mv.	50	100	100	100	350	100	
11. Sundhedspakke i alt (8+9+10)	150	550	800	800	2.300	730	
12. Overskud efter serviceeftersyn (7+11)	-610	-420	740	1.000	710	780	
13. Lavere energiafgifter men indført fra 2012	-	-	395	-940	-545	-590	

¹ Mindreprovenuet er beregnet under forudsætning af, at kørselsafgifterne indføres medio 2012, og at provenuet indhentes fuldt ud som forudsat fra 2013.

² Mindreprovenuet er beregnet under forudsætning af, at afgiften på mættet fedt bliver indført fra medio 2011, og at provenuet indhentes fuldt ud som forudsat fra 2012.

14. Overskud efter energi- afgifter (12+13) ³	-610	-420	1.135	60	165	190
---	------	------	-------	----	-----	-----

Kørselsafgifter for lastbiler

I Forårspakke 2.0 indgår et varigt finansieringsbidrag på ½ mia. kr. årligt fra grønne kørselsafgifter på danske lastbiler. Det blev forudsat, at provenuet kunne indhentes fra primo 2011.

Kørselsafgiftssystemer forudsætter udvikling af teknologisk avancerede løsninger, som for de lande, der går forrest, indebærer både tekniske og økonomiske risici. Regeringen og Dansk Folkeparti er enige om, at Danmark ikke skal være i front i arbejdet med at udvikle den teknologiske løsning for lastbiler.

Parterne er derfor enige om at basere en dansk model for grønne kørselsafgifter for lastbiler på erfaringer fra et eksisterende system, der i dag er i drift i udlandet.

Det forventes, at systemet vil kunne implementeres medio 2012.

Nye finansieringselementer - afgifter der styrker sundheden

Kostvaner og rygning er vigtige faktorer bag risikoen for at udvikle livsstilssygdomme og dermed på sigt også udviklingen i den gennemsnitlige levetid. Det fremgår af regeringens arbejdsprogram, at Danmark skal være et af de 10 lande, hvor den forventede levetid er højest. Det vil kræve nye initiativer, herunder ikke mindst i forhold til rygning og kostvaner. Forskelle i indtag af tobak mv. er f.eks. en medvirkende årsag til, at svenskere i gennemsnit lever 2½ år længere end danskere. Afgifter kan medvirke til at nedbringe forbruget af sundhedsskadelige fødevarer og nydelsesmidler.

På den baggrund er regeringen og Dansk Folkeparti enig om følgende nye finansieringselementer:

- Afgiften på tobak forhøjes svarende til ca. 2 kr. pr. 20 stk. pakke cigaretter i gennemsnit og 3 kr. pr. 20 stk. pakke for de billigste cigaretter. Afgiften på røgtobak forhøjes tilsvarende. Det samlede merprovenu skønnes til 200 mio. kr., og afgiftsforhøjelserne indføres 1. juli 2010.
- Regeringens grænsehandelsanalyser viser, at det vil være forbundet med betydelig risiko for faldende provenu og fremkomsten af et større parallelt marked at øge tobaksafgifterne ud over det foreslåede.
- Der indføres tillægsafgift på cider- og frugtvinbaserede alkoholsodavand, herunder cider. Samtidig forhøjes tillægsafgiften på alkoholsodavand. Det samlede merprovenu skønnes til 100 mio. kr. årligt, og indføres 1. juli 2010.
- Afgiften på mættet fedt, som allerede indgår i Forårspakke 2.0, udvides til også at omfatte mættet fedt i kød og provenuet øges med 500 mio. kr. årligt, og indføres 1. juli 2011.
- Der arbejdes for at etablere en pantordning vedrørende danskeres grænsehandel med øl og sodavand i Tyskland, således at danskeres grænsehandel i Tyskland også

³ Den varige positive virkning skyldes det underliggende fald i energiforbruget på længere sigt. Derfor mistes mindre provenu fra de lavere energiafgifter på længere sigt.

omfattes af pant. Kan dette realiseres, vil regeringen og Dansk Folkeparti vurdere mulighederne for at øge afgifterne på øl og vin.

- Parterne er endvidere enige om at undersøge mulighederne for at øge vinafgiften isoleret. En mulig forhøjelse vedtages samtidig med vedtagelsen af afgiften på mættet fedt, og provenuet anvendes til at lempe fedtafgiften.

Tobak

Regeringen og Dansk Folkeparti er enige om at hæve afgifterne på tobak. Afgiften på cigaretter hæves med gennemsnitligt ca. 2 kr. pr. pakke, mens afgiften på rulletobak forhøjes tilsvarende.

I Forårspakke 2.0 blev det aftalt at hæve tobaksafgiften med 3 kr. pr. pakke, og denne forhøjelse er trådt i kraft 1. januar 2010. I alt bliver afgiften derfor sat op med 5 kr. pr. pakke. Hertil kommer den vedtagne forhøjelse på ca. 40 øre pr. pakke i 2014.

Finansministeriets og Skatteministeriets analyser viser, at det vil være forbundet med betydelig risiko for faldende provenu og fremkomsten af et større parallelt marked at øge tobaksafgifterne ud over dette niveau. Det understreges bl.a. af de britiske erfaringer med meget kraftige forhøjelser af tobaksafgifterne.

Stykafgiften forhøjes fra 62,98 øre pr. stk. til 67,5 øre pr. cigaret, og værdiafgiften forhøjes fra 20,8 pct. af detailprisen til 21,65 pct. af detailprisen. Samtidig forhøjes minimumsafgiften fra 91,65 øre pr. stk. til 103,65 øre pr. stk. Afgifterne på røgtobak forhøjes svarende til 2 kr. pr. 20 stk. cigaretter. Merprovenuet skønnes at udgøre omkring 200 mio. kr. årligt.

Alkoholsodavand

Realisering af målsætningen om øget levetid forudsætter også, at forbruget af alkohol mindskes. Det gælder særligt blandt unge. Derfor er regeringen og Dansk Folkeparti enige om at forhøje tillægsafgiften på alkoholsodavand og udvide afgiften til også at omfatte cider og ciderbaserede drikke. Dermed er alle alkoholsodavand og cider omfattet af tillægsafgift. Samlet set skønnes merprovenuet fra elementerne vedrørende tillægsafgifterne til ca. 100 mio. kr. årligt.

Mættet fedt

I forbindelse med Forårspakke 2.0 blev det mellem regeringen og Dansk Folkeparti aftalt at indføre en afgift på mættet fedt. Indtagelse af mættet fedt øger risikoen for hjertekarsygdomme mv. Derfor blev det aftalt at indføre en afgift på mættet fedt i mejeriprodukter, madolie mv.

Kød var oprindeligt ikke med i afgiftsgrundlaget, fordi afgiften ikke kan differentieres efter den enkelte udskærings indhold af mættet fedt. EU-Kommissionen har imidlertid fundet, at udeladelsen af kød ikke lever op til EU's statsstøtteregler.

For at høste de fulde sundhedsgevinster ved en fedtafgift og samtidig sikre, at afgiften er udformet i overensstemmelse med EU-reglerne inddrages kød i afgiftsgrundlaget. Afgiften på kød differentieres efter det gennemsnitlige indhold af mættet fedt i de enkelte dyrearter. Dermed tilskyndes forbrugerne til at købe mere magert kød. Inddragelsen af kød i afgiftsgrundlaget medfører, at provenuet øges med 500 mio. kr. årligt.

Pantordning vedrørende dansk grænsehandel i Tyskland

Regeringen og Dansk Folkeparti er desuden enige om at arbejde for, at der etableres en pantordning vedrørende danskeres grænsehandel med øl og sodavand i Tyskland, idet den tyske pantordning fortsat ikke omfatter grænsehandlen. Såfremt det lykkes at etablere en aftale med Tyskland om dansk pant på grænsehandel i Tyskland, vil parterne vurdere mulighederne for at forhøje afgifterne på øl og vin. Herved sikres, at afgiftsforhøjelsen på øl mv. ikke vil være forbundet med øget grænsehandel. Et eventuelt merprovenu herfra vil udmøntes i overensstemmelse med skattestoppet.

Afgifter på erhvervenes energiforbrug til proces

I forbindelse med Forårspakke 2.0 blev der indført afgift på procesenergi, som hidtil havde været fritaget for afgift. Som en del af aftalen blev der således indført en afgift på energi til proces på 4,5 kr. pr. GJ fra den 1. januar 2010. Desuden var det en del af aftalen at forhøje afgiften yderligere fra den 1. januar 2013 til 15 kr. pr. GJ.

Det var ventet ved indgåelsen af aftalen, at en afgiftsforhøjelse kan medføre, at produktion, der med den nuværende teknologi nødvendigvis er energikrævende, flytter til lande med en mere lempelig regulering. På den baggrund valgte regeringen og Dansk Folkeparti at friholde visse brancher og processer fra de forhøjede energiafgifter.

En række andre virksomheder, som i mange tilfælde er vigtige for beskæftigelsen i det lokalområde, hvor virksomheden er placeret, bliver imidlertid også hårdt ramt af afgiftsforhøjelserne. Med henblik på at understøtte beskæftigelsen i virksomhederne er regeringen og Dansk Folkeparti enige om at reducere de kommende afgiftsforhøjelser på erhvervenes forbrug af energi til procesformål til omkring en tredjedel af det oprindeligt aftalte, men til gengæld indføres afgiftsforhøjelsen gradvist fra 2012. Aftalen indebærer, at energiafgifterne på erhvervslivet lempes med ca. 1 mia. kr. fra 2013 og frem i forhold til nugældende, men ikke ikrafttrådt lovgivning.

De danske energiafgifter vil fortsat være høje i en international sammenligning, men virkningen på de energitunge virksomheders konkurrenceevne reduceres markant. Der er fortsat tale om en tydelig styrkelse af tilskyndelsen til at reducere energiforbruget, mens risikoen for tab af arbejdspladser i de energiintensive virksomheder mindskes.

Balancen skal også ses i sammenhæng med at danske afgifter ikke vil reducere det globale energiforbrug, hvis de blot fører til, at danske virksomheder bliver udkonkurreret af udenlandske konkurrenter, eller flytter produktionen til udlandet. Desuden har den globale krise medført fald i produktionen, hvilket også på mellemløbet sigt medfører mindre energiforbrug og CO₂-udledning.

Afgiften på procesenergi kan med det reviderede forslag sættes op med knap 3,5 kr. pr. GJ mod ca. 10,5 kr. i den oprindelige aftale. Den præcise udformning af afgiftsforhøjelsen vil bero på den analyse af de energitunge virksomheders konkurrencevilkår, som blev varslet i Forårspakke 2.0. På baggrund af undersøgelsen fremsættes lovforslag om energiafgifter i oktober 2010.